

Ο στρατιώτης της πόλης La Ciotat (Brecht)

Στηλιγμένο στο ομώνυμο κείμενο προβληματισμού του Μπρεχτ.

Δραματοποιημένο για τη γιορτή της 28ης Οκτωβρίου, με σκοπό να τονίζει τις επιπτώσεις του πολέμου αλλά και την πορεία του ίδιου του πολέμου μέσα στους αιώνες. Η δραματοποίηση έγινε για μαθητές της Ε τάξης του 10ου Δ Σχ Ρεθύμνου από τις εκπαιδευτικούς Λυσιόβα Κ και Χουρδάκη Κ.

Είναι μια διαφορετική προσέγγιση της εθνικής επετείου μας, με κύριο στόχο να δώσει μορφή στο δίπολο ειρήνη - πόλεμος διαχρονικά.

Σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά τα γεγονότα της 28ης σε μια σχολική γιορτή και την εννήμερωση γύρω από αυτά.

οι μαθητές στέκονται ακίνητοι στη σκηνή που θυμίζει πλατεία.

αφηγητές 1 και 2. (μουσική υπόκρουση)

Μετά τον Α΄ παγκόσμιο πόλεμο, στο λιμάνι της Νότιας Γαλλίας La Ciotat είδαμε, στα βαπτίσια ενός πλοίου, το μπρούτζινο άγαλμα ενός στρατιώτη του γαλλικού στρατού. Γύρω του συνωστιζόταν κόσμος πολύς. Πλησιάσαμε κι εμείς. Διαπιστώσαμε τότε ότι ήταν ένας αληθινός στρατιώτης. Στεκόταν εκεί, πάνω σε ένα μαρμάρινο βάθρο, τυλιγμένος μέσα στην γκριζα του χλαίνη, με το ατσάλινο κράνος στο κεφάλι και την ξιφολόγη στο χέρι, ακίνητος κάτω από τον πυρωμένο ήλιο του θεριστή. Το πρόσωπό

του και τα χέρια του βαμμένα με μπρούτζινο χρώμα. Καμία κίνηση. Δεν ανοιγόκλεινε καν τα βλέφαρά του. Δίπλα στα πόδια του, πάνω στο βάθρο, ένα χαρτόνι με το ακόλουθο κείμενο:

Ο άνθρωπος άγαλμα

-«Εγώ, ο Charles Louis Franchard, (ή Άγνωστος) στρατιώτης του .... Συντάγματος, θάφτηκα ζωντανός κοντά στο Verdun και απόκτησα από τότε μια ασυνήθιστη ικανότητα.

Μπορώ να παραμένω ακίνητος και να συμπεριφέρομαι, όση ώρα θέλω, ακριβώς σαν άγαλμα. Αυτή η ικανότητά μου εξετάστηκε από πολλούς καθηγητές και χαρακτηρίστηκε ως ανεξήγητη ασθένεια....

Παρακαλώ, δώστε μου μια μικρή βοήθεια σε έναν άνεργο σύζυγο και πατέρα.»

(ο κόσμος γύρω του του κάνει ερωτήσεις ασταμάτητα...Τα παιδιά περιτριγυρίζουν το άγαλμα και το βομβαρδίζουν με ερωτήσεις:)

παιδιά:

- πόσα χρόνια είσαι εδώ;
  - είσαι ακίνητος όοόοολα αυτά τα χρόνια;
  - συμπεριφέρεσαι σαν άγαλμα ή είσαι άγαλμα;
  - πώς πέθανες; σε σκότωσαν;
  - σε ποιες μάχες πολέμησες;
  - σε ποια μέτωπα νίκησες;
  - πέθαναν πολλοί στρατιώτες στα χέρια σου;
  - εσυ...ήσουν καλός στρατιώτης;
  - τελικά... ποιον στρατιώτη λέμε καλό;
  - υπάρχει καλός και κακός στρατιώτης;
  - ένας στρατιώτης τι είναι εν τέλει; Θύμα ή ήρωας;
- αφηγητές:
- Εδώ λοιπόν στέκεται οπλισμένος μέχρι τα δόντια.
  - Είναι ο αιώνιος στρατιώτης,
  - Αυτός με τον οποίο γράφτηκε η ιστορία,

-Αυτός, που έκανε όλα εκείνα τα λαμπρά κατορθώματα του Μεγαλεξάνδρου, του Καίσαρα, του Ναπολέοντα,

-και τα άλλα που μας διδάσκουν στο σχολείο.

-Είναι αυτός. Δείτε! Δεν κουνά καν τα βλέφαρά του.

- Λένε ότι έχει την ασυνήθιστη ικανότητα να μη γίνεται αντιληπτός, όταν όλα τα πιθανά σύνεργα του θανάτου δοκιμάζονται πάνω του.

-Να παραμένει σαν πέτρα, έτσι μας είπε, χωρίς αισθήσεις, όταν του εκτοξεύεις το θάνατο.

-Είναι χιλιοτρυπημένος από τα δώρα όλων των εποχών, λίθινα, χάλκινα, σιδερένια.

-Στέκεται αιώνια και πάντα από την αρχή.

-Πήρε εντολές σε αμέτρητες γλώσσες, αλλά πάντα χωρίς να ξέρει για ποιον και γιατί.

-Τις χώρες που κατάκτησε δεν τις απόκτησε ποτέ ο ίδιος, όπως ακριβώς ο οικοδόμος δεν κατοικεί ποτέ τα σπίτια που χτίζει.

(παιδί)

-Ο μπαμπάς μου είναι οικοδόμος! πράγματι, δεν του ανήκουν όλα αυτά τα σπίτια που έχει χτίσει....

παιδιά:

- Δεν του ανήκει ούτε η γη που προστατεύει,

-...ούτε τα όπλα του ...

-...ούτε η στολή του!

-Αλλά όμως στέκεται εκεί. Πάνω από το κεφάλι του βροχή ο θάνατος από τις βόμβες του αεροπλάνου.

-Κάτω από τα πόδια του οι νάρκες και οι παγίδες.

-Γύρω του πανούκλα, δηλητηριώδη αέρια, ανθρωποκτόνα ακόντια και βόμβες.

(το άγαλμα με παντομίμα δείχνει να υποφέρει με αυτά που του θυμίζουν)

2 παιδιά:

Τι είδους θάψιμο να ήταν αυτό, που του προκάλεσε αυτή την ασθένεια, αυτήν την τρομερή, την τόσο μεταδοτική ασθένεια;

Θεέ μου (!), γιατί να είναι ανίατη;

-ο πόλεμος μόνο κακά μπορεί να φέρει...έτσι μας είπαν στο σχολείο.

-αν είναι έτσι, τότε γιατί εξακολουθούν να πολεμούν οι άνθρωποι σε όλον τον κόσμο;

-ε, να...είναι απλό! για την εξουσία, τα λεφτά.

-Από εγωισμό δηλαδή!

-Ακριβώς! για τον ίδιο λόγο που εμείς θέλουμε να νικάμε πάντα σε όλα τα αθλήματα και σε όλα τα παιχνίδια!

-μα ο κόσμος των μεγάλων δεν είναι παιχνίδι! έτσι λέει ο μπαμπάς μου!

-ίσως οι μεγάλοι να μην είναι τελικά και τόσο τέλειοι όσο θέλουν να πιστεύουμε!

-ίσως να είναι απλά εγωιστικά παιδιά, που κέρδιζαν στα παιδικά παιχνίδια και θέλουν να κερδίζουν πάντα και στο τραπέζι της πολιτικής!

-ΣΣΣσστττ! ο άνθρωπος άγαλμα κούνησε το χέρι του, κάτι θέλει να μας πει!

(συγκεντρώνονται όλοι γύρω από το άγαλμα και γονατίζουν)

άγαλμα:

-Αμέτρητα χέρια μου ύφαναν το χιτώνιο, μου σφυρηλάτησαν το κράνος, μου έραψαν τις μπότες.

Αμέτρητες οι τσέπες που γέμισαν εξαιτίας του.

Ανυπολόγιστες οι κραυγές που με ζέσταναν στη μάχη σε όλες τις γλώσσες του κόσμου.

Δεν υπάρχει θεός που να μη με ευλόγησε.

Εμένα, τον επιβαρυσμένο με το ανάθεμα της υπομονής...με την ασθένεια της αναισθησίας...

παιδί:

-κατάλαβα! αυτός ο άγνωστος στρατιώτης, κρύβει μέσα του όλους τους στρατιώτες του κόσμου! από όλες τις εποχές! όλοι όσοι πολέμησαν στη γη, βρήκαν καταφύγιο μέσα σ' αυτό το μπρούντζινο άγαλμα!

-Κι εγώ τώρα καταλαβαίνω τι εννοούν όσοι μας λένε ότι εμείς τα παιδιά είμαστε το μέλλον αυτού του κόσμου!

όταν μεγαλώσουμε κι εμείς με τη σειρά μας, πρέπει να παίζουμε δίκαια!

-(όλοι μαζί) να παίζουμε δίκαια!;;;

-να σεβόμαστε τον συνάνθρωπο, όπου κι αν ζει, όπως κι αν θέλει να ζει...

-και να δείξουμε σεβασμό στον άνθρωπο άγαλμα που βρέθηκε εδώ για να μας διδάξει το πιο σημαντικό πράγμα της ζωής:

ότι πολεμούν μόνο όσοι δεν έχουν να προσφέρουν κάτι καλύτερο σ' αυτή τη γη!

-μα δείτε! ο μπρούτζινος στρατιώτης μας, δάκρυσε!!!
(τραγουδούν όλοι μαζί στο άγαλμα, το μεφρεν το τραγουδά το άγαλμα μόνο του)

τραγούδι 1ο: είμαι ένα σύμβολο το τραγούδι του αγάλματος από τον Ευγένιο Τριβιζά

είναι αρκετά ταιριαστό με το

κείμενο https://www.youtube.com/watch?v=LvK0H75fT1s&playnext=1&list=PLC4E4747C3DB1B785&feature=results_video

*Είμαι ένα σύμβολο παλιό κουρασμένο, σφιχτά δεμένο.
Πόνο δε νιώθω, δεν υποφέρω δε νιώθω πόθο ελπίδα
δε ξέρω.*

*Τώρα δε νιώθω, δεν υποφέρω, δε νιώθω πόθο,
ελπίδα δε ξέρω.*

Καρδιά δε μου έφταιξε του γλύπτη η σμίλη, ούτε

χαμόγελο να σκάει στα χείλη.
Μήνες και χρόνια πίσω τα αφήνω, δε γνώρισα γέλιο
δάκρυ δε χύνω.
Δεν έχω φίλο, σύντροφο, ταίρι, χέρι δεν άγγιξε το
κρύο μου χέρι.
Γύρω μου κόσμος φωνές φασαρία και αναπολώ την
παλιά ιστορία.
Ζω με αναμνήσεις θολές ξεχασμένες, στα βάθη μιας
δύσης για πάντα σβησμένες.
Πιστός στο καθήκον και ναι υπομένω πέτρινη μοίρα,
πικρό πεπρωμένο.
Είμαι ένα σύμβολο παλιό κουρασμένο

ή ...

τραγούδι 2ο: Μη με ρωτάς
Στίχοι: Λ. Παπαδόπουλος
Μουσική: Μάνος Λοίζος
Τα πολυβόλα σωπάσαν, οι πόλεις αδειάσαν και
κλείσαν,
ένας βοριάς παγωμένος σαρώνει την έρημη γη.
Στρατιώτες έρχονται, πάνε, ρωτάνε γιατί πολεμήσαν
κι εσύ ησυχάζεις, το δάχτυλο βάζεις να δεις την
πληγή.
Μη με ρωτάς, δεν θυμάμαι,
μη με ρωτάς, μη με ρωτάς, μη με ρωτάς.
Μη με κοιτάς, σε φοβάμαι,
μη με κοιτάς, μη με ρωτάς, μη με ρωτάς.
Στην πολιτεία βραδιάζει, το χιόνι τις στέγες
σκεπάζει
ένα καμιόνι φορτώνει και κόβει στα δυο τη σιγή.
Περιπολία στους δρόμους και κάποια φωνή που
διατάζει
κι εσύ ησυχάζεις, το δάχτυλο βάζεις να δεις την
πληγή.

Μη με ρωτάς, δεν θυμάμαι,
μη με ρωτάς, μη με ρωτάς, μη με ρωτάς.
Μη με κοιτάς, σε φοβάμαι,
μη με κοιτάς, μη με ρωτάς, μη με ρωτάς.

χλαίνη ή χλαίνα= μανδύας των στρατιωτικών
θερμιστής= ο ήλιος του καλοκαιριού